

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА І ПРАВА

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ

(факультетська вибіркова навчальна дисципліна)

Розробник
Таран-Лала Олена –
професор кафедри підприємництва і права,
д.е.н, професор

Полтава
2023 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	факультетська вибіркова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	 Кафедра підприємництва і права
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Таран-Лала Олена , д.е.н., професор Контакти: ауд. 481, навчальний корпус 4 : lala@pdaa.edu.ua : 0686413929, сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/taran-lala-olena-mykolayivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	всі спеціальності (окрім 076)
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання теоретичних і практичних аспектів підприємництва

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти системи певних спеціальних знань та навичок у бізнес-плануванні, спрямованої на створення та забезпечення ефективного, прибуткового функціонування суб'єктів господарчої діяльності в різних видах господарювання, а також здійснення комерційних, фінансових, посередницьких та інших видів діяльності на основі застосування методики планування окремих показників господарської діяльності та об'єднання їх в єдиний комплексний документ – бізнес-план.

Основні завдання навчальної дисципліни: засвоєння здобувачами: основних аспектів економічного змісту показників, що вивчаються, послідовності розробки бізнес-плану як документа, методики розробки структурних частин цього документа (передусім розділів підприємство, галузь, продукція, маркетинг-план, виробничий план, організаційний план, оцінка ризиків, фінансовий план) та розрахунку відповідних техніко-економічних та фінансових показників.

Компетентності:

Загальні:

- здатність генерувати нові ідеї (креативність, бути критичним і самокритичним);
- навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізу інформації з різних джерел та прийняття рішень;
- уміння розв'язувати поставлені задачі та приймати відповідні обґрунтовані рішення.
- здатність приймати ефективні фінансові рішення з урахуванням динамічних змін зовнішнього середовища.

Програмні результати навчання:

– виявляти навички самостійної і командної роботи, гнучкого, креативного та критичного мислення, відкритості до нових знань у дослідницькій діяльності та професійному спілкуванні та демонструвати здатність до аналізу, адаптації та діяльності в нових ситуаціях.

Програма та структура навчальної дисципліни

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	Денна форма навчання 081ЕКОН бд 2022[1](стн)			
	усього	у тому числі		
л		п	с.р.	
Тема 1. Бізнес-планування у ринковій системі господарювання	14	2	2	10
Тема 2. Підготовча стадія розробки бізнес-плану	14	2	2	10
Тема 3. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-плану	13	1	4	8
Тема 4. Галузь, підприємство та його продукція	14	2	2	10
Тема 5. Маркетинг-план	14	2	2	10
Тема 6. Виробничий план	14	2	2	10
Тема 7. Організаційний план	13	1	4	8
Тема 8. Оцінка ризиків	14	2	2	10
Тема 9. Фінансовий план	10	2	4	4
Усього годин	120	16	24	80

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання *

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань сам. роб.	Реферат/ презентація	
ПРН	40	40	20	100
Разом	40	40	20	100

* - для максимальної кількості балів

Система нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань сам. роб.	Реферат/ презентація	
Тема 1. Бізнес-планування у ринковій системі господарювання	4	4	20	8
Тема 2. Підготовча стадія розробки бізнес-плану	4	4		8
Тема 3. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-плану	4	4		8
Тема 4. Галузь, підприємство та його продукція	4	4		8
Тема 5. Маркетинг-план	5	5		10

Тема 6. Виробничий план	5	5		10
Тема 7. Організаційний план	5	5		10
Тема 8. Оцінка ризиків	4	4		8
Тема 9. Фінансовий план	5	5		30
Разом	40	40	20	100

Шкала та критерії оцінювання програмних результатів за темами:

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних вправ

Шкала оцінювання, балів (для 4,0 балів та 5,0 балів)	Характеристика критерію
4,1-5,0; 3,1-4,0	Здобувач вищої освіти правильно розв'язав практичне завдання (задачу), вміє пояснити методику розв'язання та зміст застосовуваного понятійного апарату і формул. Вміє аргументувати свої думки.
3,1-4,0; 2,1-3,0	Здобувач вищої освіти показує знання методики розв'язання практичного завдання (задачі) та змісту застосовуваного понятійного апарату і формул. Проте допущені окремі незначні помилки у розв'язанні.
2,1-3,0; 1,1-2,0	Здобувач вищої освіти частково розв'язав практичне завдання (задачу), але не спромігся аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату та методики розв'язання задачі.
1,0-2,0; 0-1,0	Здобувач вищої освіти неправильно розв'язав практичне завдання (задачу), показав незадовільне знання понятійного апарату, або взагалі нічого не відповів.

Шкала та критерії оцінювання питань самостійної роботи

Шкала оцінювання, балів (для 4,0 балів та 5,0 балів)	Характеристика критерію
4,1-5,0; 3,1-4,0	Здобувач вищої освіти правильно розв'язав практичне завдання (задачу), вміє пояснити методику розв'язання та зміст застосовуваного понятійного апарату і формул. Вміє аргументувати свої думки.
3,1-4,0; 2,1-3,0	Здобувач вищої освіти показує знання методики розв'язання практичного завдання (задачі) та змісту застосовуваного понятійного апарату і формул. Проте допущені окремі незначні помилки у розв'язанні.
2,1-3,0; 1,1-2,0	Здобувач вищої освіти частково розв'язав практичне завдання (задачу), але не спромігся аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату та методики розв'язання задачі.
1,0-2,0; 0-1,0	Здобувач вищої освіти неправильно розв'язав практичне завдання (задачу), показав незадовільне знання понятійного апарату, або взагалі нічого не відповів.

Шкала та критерії оцінювання підготовки реферату/презентації

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
20	на високому рівні – ЗВО демонструє розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі; аргументовано обґрунтовує свою думку; відповідь містить обґрунтовані висновки
13-19	на середньому рівні – ЗВО демонструє знання і розуміння основних положень питання, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує

	свої думки; присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді
6-12	на достатньому рівні – ЗВО демонструє неточні знання і розуміння основних положень питання; висновки неповні; наявні несуттєві помилки під час відповіді
0-5	на низькому рівні – ЗВО демонструє поверхневі знання і розуміння основних положень питання; наявні суттєві помилки; висновки неповні

Система оцінювання навчальних досягнень студентів національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 120 год.

Кількість кредитів – 4

Форма семестрового контролю – залік

Політика навчальної дисципліни

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).

- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання робіт заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим; при наявності індивідуального графіку співпраця здобувача та викладача відбувається згідно даного графіка.

- Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями.

- На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного

опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Сторінка курсу на платформі Moodle-<https://moodle.pdaa.edu.ua/>

Рекомендовані джерела інформації:

Основні

1. Барроу К. Бізнес-план: практичний посібник. Київ: Знання, 2005. 285 с.
2. Бізнес-планування: навчальний посібник / Т. Г. Васильців, Я. Д. Качмарик, В. І. Блонська, Р. Л. Лупак. Київ: Знання, 2013. 173 с.
3. Лала О.М. Оцінка якості системи управління підприємством: монографія. Полтава: РВВ ПУСКУ, 2008. 165 с.
4. Маркіна І.А., Таран-Лала О.М., Гунченко М.В. Контролінг для менеджерів: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2013, 304 с.
5. Радченко К. І. Стратегічний аналіз у бізнесі: навчальний посібник. Львів: Новий Світ, 2013. 272 с.
6. Таран-Лала О.М. Стратегічний менеджмент: навчально-методичний посібник. Полтава: РВВ ПУЕТ, 2011. 145 с.
7. Таран-Лала О.М. Функціонування соціально-економічних систем: теорія та практика: монографія. Полтава: ПУЕТ, 2016. 332 с.
8. Тарасюк Г.М. Бізнес-план: розробка, обґрунтування та аналіз: навчальний посібник. Київ: Каравела, 2006. 280 с.

Допоміжні

9. Boland, Richard Jr., and Collopy, Fred. Managing as Designing. Stanford: Stanford Business Books. 2004.
10. Buxton, Bill. Sketching User Experience, Getting the Design Right and the Right Design. New York: Elsevier. 2007.
11. Denning, Stephen. The Leader's Guide to Storytelling: Mastering the Art and Discipline of Business Narrative. San Francisco: Jossey-Bass. 2005.
12. Goodwin, Kim. Designing for the Digital Age: How to Create Human-Centered Products and Services. New York: John Wiley & Sons, Inc. 2009.
13. Harrison, Sam. Ideaspotting: How to Find Your Next Great Idea. Cincinnati: How Books. 2006.
14. Heath, Chip, and Heath, Dan. Made to Stick: Why Some Ideas Survive and Others Die. New York: Random House. 2007.
15. Hunter, Richard, and McDonald, Mark, "Getting the Right IT: Using Business Models." Gartner EXP CIO Signature report, October 2007.
16. Kelley, Tom, et. al. The Art of Innovation: Lessons in Creativity from IDEO, America's Leading Design Firm. New York: Broadway Business. 2001.
17. Kelley, Tom. The Ten Faces of Innovation: Strategies for Heightening Creativity. New York: Profile Business. 2008.
18. Kim, W. Chan, and Mauborgne, Renée. Blue Ocean Strategy: How to Create Uncontested Market Space and Make Competition Irrelevant. Boston: Harvard Business School Press. 2005.
19. Markides, Constantinos C. Game-Changing Strategies: How to Create New Market Space in Established Industries by Breaking the Rules. San Francisco: Jossey-Bass. 2008.
20. Medina, John. Brain Rules: 12 Principles for Surviving and Thriving at Work, Home, and School. Seattle: Pear Press. 2009.

21. Moggridge, Bill. *Designing interactions*. Cambridge: MIT Press. 2007.
22. Pillkahn, Ulf. *Using Trends and Scenarios as Tools for Strategy Development*. New York: John Wiley & Sons, Inc. 2008.
23. Pink, Daniel H. *A Whole New Mind: Why Right-Brainers Will Rule the Future*. New York: Riverhead Trade. 2006.
24. Roam, Dan. *The Back of the Napkin: Solving Problems and Selling Ideas with Pictures*. New York: Portfolio Hardcover. 2008.
25. Schrage, Michael. *Serious Play: How the World's Best Companies Simulate to Innovate*. Boston: Harvard Business School Press. 1999.
26. Weill, Peter, and Vitale, Michael. *Place to Space: Migrating to Ebusiness Models*. Boston: Harvard Business School Press. 2001.